

B

SL. No. : R

ఒట్టు ప్రశ్నల సంఖ్య : 47]

Total No. of Questions : 47]

సంకేత సంఖ్య : **85-L****CCE RR
UNREVISED**

[ఒట్టు ముద్రిత పుటల సంఖ్య : 8

[Total No. of Printed Pages : 8

Code No. : 85-L

ఇల్లంద కత్తరిసి

విషయ : సమాజ విజ్ఞాన**Subject : SOCIAL SCIENCE**

(తెలుగు భాషాంతర / Telugu Version)

(హళే పఠ్యక్రమ / Old Syllabus)

(పునరావర్తిత శాలా అభ్యర్థి / Regular Repeater)

దినాంక : 29. 03. 2019]

[Date : 29. 03. 2019

సమయ : బేళగ్గే 9-30 రింద మధ్యాహ్న 12-30 రవరేగే]

[Time : 9-30 A.M. to 12-30 P.M.

గరిష్ఠ అంకగళు : 80]

[Max. Marks : 80

విద్యార్థులకు సాధారణ సూచనలు :

1. ఈ ప్రశ్నపత్రిక 47 అక్ష్యాత్మక మరియు విషయాత్మక ప్రశ్నలు కల్లియున్నవి.
2. ఈ ప్రశ్నపత్రికను రివర్స్ జాకెట్తో సీల్ చేయడమెనది. పరీక్ష ప్రారంభ సమయం కాగానే ప్రశ్నపత్రిక కుడివెపున చింపి తెరువవలెను. ప్రశ్నపత్రికలోని పుటలన్నియు సరిగ్గావున్నాయా అని పరీక్షించండి.
3. అక్ష్యాత్మక మరియు విషయాత్మక విధానపు ప్రశ్నలకు ఎదురుగా ఇవ్వబడిన సూచనలను అనుసరించండి.
4. కుడివెపు మార్జిన్లో ఇవ్వబడిన అంకెలు ప్రశ్నలకు కేటాయించబడిన గరిష్ఠ అంకములు / మార్కులను సూచించును.
5. ప్రశ్నపత్రికకు జవాబు రాయుటకు కేటాయించిన గరిష్ఠ సమయాన్ని ప్రశ్నపత్రిక వెభాగంలో సూచించడమెనది. అందులో ప్రశ్నపత్రిక చదవటానికి కేటాయించిన 15 నిమిషాల సమయం కూడా కల్లియున్నది.

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

ప్రశ్నపత్రికేయన్న తేరియులు ఇల్లి కత్తరిసి

Tear here

RR - (B) - 5022

[Turn over

- I. ప్రతి అసంపూర్ణ వాక్యం / ప్రశ్నకు నాలుగు ప్రత్యామ్నాయ జవాబులున్నాయి. అందులో ఒక్కటి మాత్రమే సరైన జవాబు. ఆ సరైన జవాబును ఎన్నుకొని, క్రమాక్షరంతో సంపూర్ణ జవాబును రాయండి :

10 × 1 = 10

1. భారతదేశంలో బ్రిటిషువారు పెట్టిన పారిశ్రామిక పెట్టుబడుల వలన
  - (A) భారతదేశ పరిశ్రమలు అభివృద్ధి అయినవి
  - (B) ఇంగ్లాండులో పారిశ్రామిక విప్లవం జరిగింది
  - (C) భారతీయ సంపద తూట్లు పొడవడానికి కారణమైంది
  - (D) భారతదేశ నిరుద్యోగ కుశలకార్మికులకు ఉద్యోగం దొరకింది
2. **A** పట్టిలో నాయకులు మరియు **B** పట్టిలో స్వాతంత్ర్య భారతదేశంలో వారు పొందివున్న పదవులను ఇచ్చారు. వాటిని సరిగ్గా జతపరిచి సరియైన జవాబు గుంపును గుర్తించండి :

A పట్టి**B పట్టి**

(a) మౌంట్ బ్యాటన్

(i) ప్రధాన మంత్రి

(b) జవాహర్‌లాల్ నెహ్రూ

(ii) హోం మంత్రి

(c) డా. బాబు రాజేంద్రప్రసాద్

(iii) గవర్నర్ జనరల్

(d) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్

(iv) రాష్ట్రపతి

	a	b	c	d
(A)	ii	iv	i	iii
(B)	iii	i	iv	ii
(C)	i	ii	iii	iv
(D)	iv	iii	ii	i

3. ఒక దేశం మరొక దేశాన్ని తన స్వాధీనానికి తీసుకొని ఆదేశ సార్వభౌమత్వాన్ని స్వార్థం కొరకు దురుపయోగ పరుచుకోవడాన్ని ..... అని అంటారు.
- (A) వెట్టిచాకిరి (B) వర్ణభేద నీతి
- (C) శీతల సమరం (D) వర్తక స్థావరాల అధికారం
4. 1947 లో భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ యుద్ధం జరిగినప్పుడు ప్రపంచ సంస్థ యుద్ధ విరామ ఆదేశం ఇచ్చింది. ఎందుకంటే అది
- (A) యుద్ధంను వ్యతిరేకిస్తుంది
- (B) అంతర్జాతీయ శాంతిని కాపాడుతుంది
- (C) యుద్ధానికి సిద్ధతనుకోరుతుంది
- (D) యుద్ధ ఆదేశానికి ప్రపంచ సంస్థ అనుమతి కావలసి వచ్చింది
5. కాలేజ్ ఎన్.ఎస్.ఎస్. విద్యార్థులు పాఠశాల మెదానంను స్వచ్ఛం చేస్తారు. ఇది
- (A) కూలి రహిత శ్రమ (B) కూలి సహిత శ్రమ
- (C) సంఘటిత శ్రమ (D) అసంఘటిత శ్రమ
6. స్త్రీభూణ హత్యను అరికట్టు ఉద్దేశం కొరకు
- (A) కుటుంబ యోజనను జారీకి తెచ్చారు
- (B) స్త్రీలకు రిజర్వేషన్లు కల్పించారు
- (C) స్కానింగ్ కేంద్రాలు జెవిక లింగాలను గుర్తించడాన్ని నిర్బంధించారు
- (D) పిల్లల హక్కు చట్టంను జారీకి తెచ్చారు
7. సర్వజన స్థాలాలలో ధూమపానం నిషేధించారు. ఎందుకంటే
- (A) పొగాకు సేవనం ఆరోగ్యానికి హానికరం
- (B) సర్వజన స్థాలాలలో స్వచ్ఛతను కాపాడుటకు
- (C) పొగాకు ఉత్పాదన లెసన్స్ కావలసివచ్చింది
- (D) పొగాకును చట్టపరంగా నిషేధించారు

8. ఈ భూపటములో గుర్తించిన అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయాలను సరిగ్గా జతపర్చండి :

- (A) 1 — అమృతసర్, 2 — హైదరాబాద్, 3 — ముంబై, 4 — గౌహతి
 (B) 1 — ముంబై, 2 — గౌహతి, 3 — అమృతసర్, 4 — హైదరాబాద్
 (C) 1 — హైదరాబాద్, 2 — ముంబై, 3 — గౌహతి, 4 — అమృతసర్
 (D) 1 — గౌహతి, 2 — అమృతసర్, 3 — హైదరాబాద్, 4 — ముంబై
9. 'బ్యాంకులకు బ్యాంకు' అని పిలువ బడినది
- (A) పారిశ్రామిక అభివృద్ధి బ్యాంకు
 (B) భూ అభివృద్ధి బ్యాంకు
 (C) ఎక్స్‌పాం బ్యాంకు
 (D) భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు
10. వీరు భారత ప్రభుత్వం నుండి 'తెరచిన అంతరిక్ష నీతి' సదవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొన్న పారిశ్రామికవేత్త
- (A) డా. ప్రతాప్ రెడ్డి
 (B) సరేష్ గోయల్
 (C) నారాయణమూర్తి
 (D) ధీరుభాయి అంబాని

II. కింది ప్రశ్నలకు ఒక్కొక్క వాక్యంతో జవాబు రాయండి :

14 × 1 = 14

11. కాలచక్రం అనగానేమి ?
12. రాజ్యాంగంలో 42వ తిద్దుబడి ద్వారా 'లాకిక' అనుపదంను చేర్చించారు. ఎందుకు ?
13. శీతల సమరం తర్వాత పరిణామం ఏమి ?
14. నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించుటలో విద్యాహక్కు చట్టం మహత్వమేమి ?
15. సార్ ప్రగతికి అడ్డంకెయిన అంశం ఏది ?
16. 'కూలియింద శాలెగె' కార్యక్రమం ముఖ్య ఉద్దేశమేమి ?
17. భారతదేశంలో చాలా ఎక్కువ వర్షం కురియు ప్రదేశమేది ?
18. సువర్ణక్రాంతి అనగానేమి ?
19. కోసి పథకం నుండి నేపాల్కు ఎట్లు అనుకూలమైంది ?
20. పెట్రోలియంను 'ద్రవరూప బంగారం' అని ఎందుకు పిలుస్తారు ?
21. ఆర్థిక వ్యవస్థలో నిర్మాణాత్మక మార్పు అనగానేమి ?
22. తలసరి ఆదాయంను ఎట్లు కనుగొంటారు ?
23. లోటు (కొరత) ఆదాయం-వ్యయం అనగానేమి ?
24. జిల్లా పారిశ్రామిక కేంద్రాలను ఎప్పుడు స్థాపించారు ?

III. కింది ప్రశ్నలకు రెండు నుండి నాలుగు వాక్యాలలో జవాబు రాయండి :

15 × 2 = 30

25. రాబర్ట్ క్లైవ్ 'ద్వి-ప్రభుత్వ పద్ధతి'ని వివరించండి.
26. మూడవ ఆంగ్లో-మెసూరు యుద్ధం ఆంగ్లేయులకు వరం అయింది. ఎట్లు ?
27. సత్యశోధక సమాజం ప్రతిపాదించిన సంస్కరణలను వివరించండి.

లేదా

అనిబెసెంట్ భారతీయ తాత్వికత్వం మరియు స్వాతంత్ర్యోద్యమాలకు చేసిన సేవలేవి ?

28. ముసోలిని ఎట్లు సర్వాధికారి అయ్యాడు ?
29. మతవాదం ఎట్లు మన సమాజానికి ప్రముఖ సమస్య అయింది ?
30. బయోత్పాదనతో ఏర్పడు పరిణామాలేవి ?
31. పర్యావరణ సంరక్షణ ఉద్దేశంనకు జరిగిన ఏవైన నాలుగు ఉద్యమాలను పేర్కొనండి.
32. శివాలిక్ శ్రేణులు గురించి టిప్పణి రాయండి.
33. నల్లరేగడి మట్టి మరియు ఎడారి మట్టికి వున్న వ్యత్యాసాలేవి ?
34. భారతదేశంలో అరణ్య సంరక్షణ ప్రాముఖ్యతను తెల్పండి.
35. భోగోళిక సమాచార వ్యవస్థ (GIS) ప్రాముఖ్యత ఏమి ?
36. సముద్రతీరకోతను ఎట్లు అరికట్టువచ్చును ?
37. గ్రామీణ ప్రజలు నగరాలకు వలస పోవుటను అరికట్టుటకు తీసుకొన్న విధానాలేవి ?
38. పంచవార్షిక ప్రణాళికల ఉద్దేశాలేవి ?
39. 'ప్రపంచీకరణం ఆరోగ్యం పె నకారాత్మక పరిణామాం ఏర్పడింది'. ఎట్లు ?

IV. ఈ కింది ప్రశ్నలకు ఆరు లేదా ఎనిమిది వాక్యాలతో జవాబు రాయండి :

6 × 3 = 18

40. 'ఇంగ్లాండులో జరిగిన పారిశ్రామిక విప్లవం 1857 వ తిరుగుబాటుకు కారణమైంది.' స్పష్టీకరించండి.

లేదా

'ఆంగ్లేయులు అమలుపరిచిన విద్యా అభివృద్ధి భారతదేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి ప్రేరణ అయింది.' స్పష్టీకరించండి.

41. 'భారతదేశం శాంతిప్రియ దేశమైయుండినను సంపూర్ణ నిశ్శస్త్రీకరణను ప్రోత్సహించుటలేదు.' ఎందుకు ?

లేదా

భారతదేశం రష్యాతో ఉత్తమ బాంధవ్యం పొందినది. ఎట్లు ?

42. అస్పృశ్యత నివారణకు రాజ్యాంగబద్ధ మరియు శాసనబద్ధ విధానాలను వివరించండి.

లేదా

సంఘటిత కార్మికులకు దొరకు సౌకర్యాలను వివరించండి.

43. 'జైవిక సాంకేతిక జ్ఞానం అభివృద్ధి వలన వ్యవసాయంలో గొప్ప విప్లవం ఏర్పడినది.' వివరించండి.

లేదా

'రోడ్ల అభివృద్ధి వ్యవసాయ క్షేత్రంను ప్రోత్సహించును' వివరించండి.

44. గ్రామీణ మహిళల సబలీకరణంలో మహిళా స్వయం సహాయక సంఘాల పాత్రను వివరించండి.

లేదా

కేంద్ర ప్రభుత్వం సేకరించు ముఖ్య పన్నెతర ఆదాయాలను తెల్పండి.

45. 'పొదుపు ఖాతా మరియు ప్రస్తుత (చాల్లి) ఖాతా'కు వున్న వ్యత్యాసలేవి ?

లేదా

జీవిత బీమా మరియు సాధరణ బీమాకు వున్న వ్యత్యాసలేవి ?

- V. ఈ కింది ప్రశ్నకు ఎనిమిది నుండి పది వాక్యాలలో జవాబు రాయండి : 4

46. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో సహాయ నిరాకరణోద్యమాన్ని వివరించండి.

- VI. 47. భారతదేశ పటమును గీచి, దానిలో కింది వాటిని గుర్తించండి : 1 + 3 = 4

a) $82\frac{1}{2}^{\circ}$ తూర్పు రేఖాంశం

b) కెగా

c) భాక్రానంగల్

అంధ విద్యార్థులకు మాత్రం ఈ పర్యాయ ప్రశ్న : (ప్రశ్న సంఖ్య 47 కు బదులుగా)

భారతీయ జనజీవనమునకు హిమాలయాల వలన కలుగు ప్రయోజనాలేవి ? 4

85-L

8

CCE RR

RR - (B) - 5022